

Pædagogiske overvejelser om Skidt og Pyt

Hvorfor i alverden lære børn om Skidt og Pyt? – og hvorfor lære dem at bruge udtrykket ”Skidt Pyt”?

Med udtrykket ”Skidt Pyt” menes: ”Tag det ikke så tungt”, ”Det går nok alligevel” eller ”Lad være med at tage dig af det? Etc.

Er det, at nedgøre børns oplevelser af uretfærdighed, neglegere deres vrede og forfladige vigtigheden af at sige fra overfor mobning eller anden form for krænkende adfærd?

Nej, det mener jeg ikke. Jeg har haft et ønske om at udbrede betydningen af at kunne sige ”Skidt Pyt” eller ”Pyt, Skidt” siden jeg arbejdede med små børn i en 0 klasse. Her oplevede jeg gang på gang, at børnene var utroligt følsomme overfor de mindste uretfærdigheder. De havde meget svært ved at tolerere, når andre børn kom til, intentionelt eller ej, at yde uretfærdighed på den ene eller anden måde. Det skabte mange konflikter, unødigt vrede, gråd og sågar slagsmål. Hver eneste dag måtte vi voksne hjælpe børnene med at udrede hændelsesforløb der udviklede sig uhensigtsmæssigt og som efter min bedste overbevisning ofte kunne være undgået, hvis børnene havde lært at ”Skidte og Pytte!” Samtidigt er jeg helt med på, at børn skal lære at konfliktløse, lære at sætte sig i andres sted og forstå bevæggrunde samt lære at sige fra overfor mobning og ikke bare blindt finde sig hvad som helst med et ”Skidt Pyt”. Hertil kommer, at børns evne til at sætte sig i andres sted, overskue konsekvenser og håndtere overbærenhed og tilgivelse også hænger sammen med deres alder og udviklingstrin.

”Skidt Pyt” kan bruges til at komme igennem ikke vigtige problematikker – og til at sætte fokus på og lære børn at vurdere om en konflikt nu også er så vigtigt at vinde, at det er værd at ødelægge en ellers god leg, et forhold, et kammeratskab, en god stemning – sågar en fødselsdag på at blive sur og fornærmet.

”Skidt, Pyt” kan bidrage til at lette det dårlige humør og ofte oplever jeg, at børnene bliver glade og overskudsagtige når de i stedet for at ”fare i flint” lige har spurgt sig selv om situationen kunne reddes med et ”Skidt, Pyt”!

Betyder ”Skidt, Pyt” så at man ikke behøver at gøre sig umage med noget- at man bare kan sjuske sig igennem de opgaver som man stilles overfor – hvad enten det er at tegne en tegning som lille eller måske senere lave sine lektier i skolen? Nej, det mener jeg bestemt ikke. Tvært imod kan et lille ”Skidt, Pyt” bruges til ikke at gå i stå, når en opgave synes svær – når man fejler – giv ikke op- ”Skidt, Pyt” prøv igen...og igen...og igen...indtil færdigheden er lært.

Skidt, Pyt er ikke kun for de mindste, men når jeg har valgt at have mit fokus der i første omgang, så er det i håbet om, ”Skidt, Pyt, Pyt, Skidt” kan sprede glæde og bidrage til, at hvis børn lærer fra barnsben, at ikke alle uoverensstemmelser behøver at udvikle sig til ”drama”, så vil de måske udvikle større evne til overbærenhed, tolerance og tilgivelse, hvilket i min optik kan være virkeligt nyttige egenskaber senere i livet og bidrage til en bedre eller i hvert fald mindre konfliktfyldt verden.

Men selvfølgelig skal der kæmpes kampe for retfærdighed, - for ærlighed, - for de sager vi hver i sær tror på – ”Skidt Pyt” må aldrig forfladige en vigtig sag eller feje relevante følelser ind under guldtæppet – men at lære at differentiere – vælge sine kampe med omhug, det er måske Skidt og Pyts vigtigste opgave!